

Η Δεξιά, η Παιδεία και οι Προοδευτικές Δυνάμεις

ΤΑ κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής παιδείας, (πέρα απ' τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής καθ' εαυτήν της διαδικασίας παιδείας σαν βασικοί ιδεολογικού μηχανισμού) της (κυρίαρχης ομάδας σε οποιοδήποτε τύπον κοινωνική οργάνωση για παραγωγή, αναπαραγωγή και παγίωση της κυρίαρχης ιδεολογίας), είναι η μουσειακή κι αναχρονιστική φύση της, οι απαρχαιωμένες κι αυταρχικές δομές της, κι οι αντιδημοκρατικές σε κάθε επίπεδο λειτουργίες της.

Ακόμα, - η γεωγραφική χωροθέτηση των σχολειών και των Πανεπιστημίων μας - ο τρόπος οργάνωσης τους - τα προγράμματα σπουδών τους - η έλλειψη οποιασδήποτε σύνδεσης τους με τα συγκεκριμένα προβλήματα και τις ανάγκες της πατρίδας μας και της ελληνικής κοινωνίας - οι απαράδεκτες διακρίσεις από διδαχτικό προσωπικό - η απουσία οποιασδήποτε ουσιαστικής συμμετοχής των

δασκάλων, των φοιτητών και μαθητών και των κοινωνικών φορέων σ' όλες τις διαδικασίες λήψης απόφασης για τα θέματα που τους αφορούν - οι πολυδιάστατες ανισότητες στην προσπέλαση σ' ανώτερης βαθμίδας σχολεία για τα Ελληνόπουλα - ή συμπαρομαρτούσα παραπαιδεία των κάθε τύπου φροντιστηρίων - οι αδιέξοδες διαδικασίες των εισαγωγικών εξετάσεων και ή συνακόλουθη φοιτητική προσφυγιά - τα στεγανά κι η ανισοτιμία ανάμεσα σε τύπους σχολειών -η απουσία του οποιοδήποτε αξιόπιστου επαγγελματικού προσανατολισμού - η παραγωγή αποφοίτων με πτυχία «τυπικά προσόντα», ξεκομμένων απ' τις ανάγκες του τόπου και προορισμένων να επανδρώσουν τους καταναλωτικούς μηχανισμούς μιας εξαρτημένης και περιθωριακής οικονομικής «ανάπτυξης» προγραμματισμένης σε κέντρα έξω απ' την Ελλάδα και μία

σειρά άλλες «ιδιοτυπίες» της ελληνικής παιδείας, οροθετούν την ποιότητα της, τις δυνατότητες και τις προοπτικές της στις συγκεκριμένες σημαντικές κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες του τόπου μας.

2. Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΑ ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ Ν.Δ.

Η αντικειμενικά οριακά εξωραϊσμένη δεξιά που διαδέχτηκε την ξενοκίνητη φασιστική στρατιωτική δικτατορία, κάτω απ' την πίεση των φορέων των δασκάλων, των φοιτητών, των μαθητών των κοινωνικών φορέων και των επιστημονικών οργανώσεων για βαθιά δημοκρατική αλλαγή στην παιδεία (φυσική συνέπεια άλλωστε της παλλαϊκής απάτησης για εκδημοκρατισμό των δομών και των λειτουργιών σ' όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής), αναγκάσθηκε να υιοθετήσει (κι αυτό σε κάποιο

Του Δρ ΜΗΧ. ΔΗΜ. ΡΟΚΟΥ
Γενικού Γραμματέα του ΤΕΕ

βαθμό θα μπορούσε να εκφράζει και κάποιες δικές της επιλογές, παραμονές μιας χωρίς όρους ένταξης στην ΕΟΚ που «αντί πάσης θυσίας» επιδιώκει) κάποιον είδους περιθωριακές αλλαγές που θα μπορούσαν να συνοψισθούν απλά σ' ένα ελεγχόμενο και καθοδηγούμενο απ' την κυρίαρχη τάξη και τα συμφέροντα της «εκσυγχρονισμό» της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Με τη διαφορά ότι αυτός ο εκσυγχρονισμός δεν θάπρεπε να αγγίξει και να θίξει την ουσία των δομών της Παιδείας του τόπου μας, παρά μόνο από βαθμό που τ' αποτελέσματα του θα εξωραϊζαν απλά τη βιτρίνα της, διατηρώντας σαν κόρη οφθαλμού την μέχρι τώρα λειτουργία της.

Έτσι, ακόμα κι ή περιορισμένη εισαγωγή της Δημοτικής θα παραδεχόταν σα θετικό στοιχείο της κυβερνητικής πολιτικής παιδείας, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά το επιστέγασμα πολύχρονων αγώνων του λαού μας, που μαζί με πολλές άλλες μεταρρυθμίσεις επιχειρήθηκε να θεσμοθετήσουν στο μικρό διάλειμμα δημοκρατικής διακυβέρνησης της πατρίδας μας το 64 - 65, και όπως όλοι θα θυμόμαστε συνάντησαν τη λυσσώδη αντίθεση της δεξιάς, της ποιας δεξιάς που 12 χρονιά αργότερα - με τόση καθυστέρηση - αναγκάσθηκε να τα αποδεχθεί.

Η στροφή στην τεχνική παιδεία που μηχανιστικά κι απρογραμμάτιστα υιοθέτησε κι επέβαλε η κυβέρνηση, χωρίς τη

δημιουργία της απαραίτητης υποδομής, χωρίς ουσιαστική σύνθεση, με το ανύπαρκτο άλλωστε πενταετές σχέδιο «οικονομικοκοινωνικής ανάπτυξης», χωρίς γνώση των δυνατοτήτων φυσικών κι ανθρώπινων του τόπου μας κατ' των αναγκών μιας ανεξάρτητης κι αυτοδύναμης διαδικασίας εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η πειθήνια συμμόρφωση μας στον περιθωριακό ρόλο της πατρίδας μας που καθόρισαν οι προστάτες μας με γνώμονα φανερά τα δικά τους συμφέροντα.

Έτσι τα Κέντρα Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης αποφασίσθηκαν, χρηματοδοτήθηκαν κι οργανώθηκαν από τη Διεθνή Τράπεζα και τους εκπαιδευτικούς της συμβούλους του CAL POLY που πριν απ' την Ελλάδα εφάρμοσαν ακριβώς το ίδιο πρόγραμμα σε αντίστοιχα «αναπτυσσόμενη» χώρα της Αφρικής.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο στόχος της κυβερνητικής πολιτικής στα τρία χρόνια που πέρασαν ήταν γενικά η χρησιμοποίηση κι η κατ'ηλικία της «δημοκρατικής διαδικασίας» για το πάγωμα των ουσιαστικών προβλημάτων, την ανάπτυξη ψευδοαντιθέσεων ανάμεσα σε φορείς της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την αποδοχή των πιο ανώδυνων μεταρρυθμίσεων που διαφήμιζε κατάλληλα για να αποπροσανατολίσει - χωρίς να το καταφέρνει - τους φορείς που νομιμοποιούνται να παλεύουν για μια παιδεία στην υπηρεσία του τόπου και του λαού.

Αν μπορούμε να ξεχάσουμε τις αντιδημοκρατικές, στεγανές τριχρονες διαδικασίες για τον περίφημο ΝΟΜΟ - ΠΛΑΙΣΙΟ για τα Α.Ε.Ι. ερήμην όλων των ενδιαφερομένων, το ουσιαστικό από μεριάς της κυβέρνησης θάψιμο του θέματος και την ευκαιριακή προώθηση των συμφερόντων τμημάτων του για να αποπροσανατολισθεί το φοιτητικό κίνημα, κι ακόμα την αγνόηση απ' την κυβέρνηση της ξεκάθαρης και μοναδικής ποιότητας στην ελληνική ζωή, δημιουργικής συμβολής της ΕΦΕΕ, του ΕΔΠ, του ΤΕΕ, του Π.Ο. των οργανώσεων των επιστημόνων, με την κοινή πρόταση τους για *έ ν α Δ Η ΜΟΚΡΑ-ΤΙΚΟ ΝΟΜΟ - ΠΛΑΙΣΙΟ* για τα Α.Ε.Ι., πρόταση με την όποια ιδεολογικοπολιτικά και πρακτικά συμπαρατάχθηκε αμέσως το ΠΑΣΟΚ με απόφαση του Εκτελεστικού του Γραφείου, και με

την οποία συμφώνησαν με τον ένα ή άλλο τρόπο όλα ανεξαιρέτα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Η εναλλακτική δημοκρατική λύση, που πρότειναν οι πανεπιστημιακοί φορείς που αντικειμενικά ανέβαζε και την ποιότητα της διεκδίκησης από την απλή καταγγελία, στην τεκμηριωμένη κι ομόθυμα αποδεκτή δημιουργική συμβολή έπεσε στο κενό, στο βωμό της παντοδύναμης συντηρητικής κυβερνητικής πλειοψηφίας.

3. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Μια που η παιδεία δεν μπορεί παρά να υπηρετεί την πολιτική και τις επιλογές της πολιτικής εξουσίας, μια προοδευτική πολιτική για την παιδεία είναι φυσικό να ασκηθεί μόνο από μια προοδευτική κυβερνητική πλειοψηφία.

Άρα οι προϋποθέσεις υλοποίησης μιας δημοκρατικής αλλαγής στην παιδεία καθορίζονται καταλυτικά απ' τη φύση της κυβερνητικής εξουσίας και των κοινωνικών δυνάμεων που αυτή εκφράζει.

Έτσι ενώ μια δημοκρατική πλειοψηφία είναι έτοιμη να υλοποιήσει τη δημοκρατική αλλαγή στην παιδεία κι αυτό αποδειχνεται απ' τα κοινά σημεία των προ γραμμάτων κυβερνητικής πολιτικής των προοδευτικών πολιτικών δυνάμεων που παλεύουν για τη δημοκρατική κοινωνική αλλαγή στην πατρίδα μας, και που αντικειμενικά συμπαρατάσσονται

με τις «εσείς και τους αγώνες των εκπαιδευτικών και κοινωνικών φορέων, μια «νεοδημοκρατική» ή ανάλογο τύπου πλειοψηφία αντικειμενικά θα επιχειρήσει ν' αντιπαρατεθεί με όλα τα μέσα στην ουσιαστική πρόοδο της παιδείας στον τόπο μας.

Μένει λοιπόν σ' αυτή την περίπτωση στους δάσκαλους και τους φοιτητές, στις οργανώσεις των επιστημόνων και των εργαζομένων, ν' αγωνισθούν με τεκμηριωμένες και πειστικές θέσεις, με σύμπνοια και συναγωνιστικότητα με σωστή στρατηγική και τακτική:

- Για να εκδημοκρατισθούν οι δομές κι οι λειτουργίες των σχολείων και των Πανεπιστημίων.

- Για να αναθεωρηθούν τα προγράμματα σπουδών.

- Για να είναι ή παιδεία κοινωνικό δικαίωμα κάθε πολίτη ανεξάρτητα απ' τις κοινωνικές κι άλλες ανισότητες που θεσπίζει ο τύπος της σημερινής κοινωνικής οργάνωσης της χώρας μας.

- Για να μπορεί το κάθε Ελληνόπουλο κι ο κάθε εργαζόμενος να έχει στον τόπο του ευκαιρίες μόρφωσης, απ' την ηλικία της διαμόρφωσης του δημιουργικού και δημοκρατικού χαρακτήρα του (παιδικός σταθμός - νηπιαγωγείο - βασικό εννιάχρονο τώρα και δωδεκάχρονο αργότερα σχολείο) μέχρι την επιστημονική κι επαγγελματική ελεύθερη επιλογή του (τεχνικά σχολεία - Πανεπιστήμια - Πολυτεχνεία) και ακόμα σ' όλη τους τη ζωή με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

- Για να υπηρετεί ή παιδεία τις συγκεκριμένες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και να προετοιμάζει ολοκληρωμένους πολίτες, τεχνικούς, επιστήμονες κι επαγγελματίες, άξιους κι υπεύθυνους παραγωγούς και δημιουργούς.

4. Η ΚΑΘΑΡΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ. ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

Η καθαρή στην παιδεία απ' τη στιγμή που αποπειράθηκε να θίξει οριακά κι επιδερμικά τους συνεργάτες (κι όχι όλους), της δικτατορίας στο χώρο της εκπαίδευσης σαν πρόσωπα, κι όχι σα φυσική συνέπεια των αντιδημοκρατικών δομών και λειτουργιών της παιδείας μας σαν ιδεολογικού μηχανισμού ταγμένου στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της

άρχουσας τάξης, ήταν εξορισμού ατελής, ασαφής κι αποπροσανατολιστική για το φοιτητικό κίνημα, που το μετέτρεψε για λίγο καιρό σε «κυνηγούς» κεφαλών, για μια υπόθεση που η ίδια ή πολιτεία είχε ολόκληρη την εθνική, πολιτική και ηθική ευθύνη να εκκαθαρίσει αποφασιστικά.

Έτσι σήμερα βλέπουμε όχι μόνο να επανέρχονται οι με κάποιο τρόπο «τιμωρηθέντες» συνεργάτες της δικτατορίας στα πόστα τους, αλλά και να προωθούνται και να εξελίσσονται σκανδαλωδώς, σε μια προσπάθεια της κυβέρνησης να ολοκληρώσει τη διαδικασία ιστορικού συμβιβασμού ανάμεσα στο καλούμενο φωτισμένο κι αντιδικτατορικό κομμάτι της δεξιάς και στο κομμάτι

της που αποτέλεσε την ή ταυτόσημη με τη δικτατορία. Τί πρέπει να γίνει τώρα.

Όλοι οι φορείς της πανεπιστημιακής κι εκπαιδευτικής γενικότερα ζωής, οι οργανώσεις των εργαζομένων επιστημόνων κι όλα τα προοδευτικά κόμματα της Αντιπολίτευσης, βάζουν ενώπιόν τους να δυνατοί το πρόβλημα στη σωστή του βάση.

ΖΗΤΑΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΕΚΔΗΜΟΚΡΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΑΣ, ΕΤΣΙ ΠΟΥ ΝΑ ΜΗ ΜΠΟΡΕΣΕΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΝΑ ΠΑΡΑΓΕΙ, ΝΑ ΕΚ-ΤΡΕΦΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΕΙ ΥΠΗΚΟΟΥΣ, ΜΟΝΟΔΙΑΣΤΑΤΟΥΣ ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΙΣΧΥΡΟΥΣ, «ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ».

Η κοινή πρόταση π.χ. των προοδευτικών δυνάμεων στο Πανεπιστήμιο για ένα Δημοκρατικό Νόμο - Πλαίσιο για τα Α.Ε.Ι. και μια σωστή αγωνιστική στρατηγική και ταχτική για τη διεκδίκησή του, δίνουν ένα σαφές παράδειγμα για το τι πρέπει να κάνουμε για να υπάρξει ουσιαστική κι αποτελεσματική και μόνιμη καθαρή στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

5. Η «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ» ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ

Η «εκπαιδευτική μεταρρύθμιση» της Νέας Δημοκρατίας στην καλύτερη περίπτωση αποτελεί ένα καθυστερημένο κι ετεροπροσ-

διορισμένο «εκσυγχρονισμό» της εκπαίδευσης που επιβλήθηκε από εσωτερικές (φοιτητική και συνδικαλιστική δύναμη) κι εξωτερικές (δανειοδότηση π.χ. από τη Διεθνή Τράπεζα) αιτίες.

Οι προοπτικές της είναι, απ' τη μια μεριά να τηρηθεί στο ελάχιστο δυνατό - απαραίτητο, και καθαρά «ποσοτικό» ποσοστό, κι απ' την άλλη να υπερδιαφημισθεί για να δημιουργήσει στον απληροφόρο πολίτη την διαστρεβλωτική ψευδαίσθηση μιας «αλλαγής», που στην ουσία είναι ο αναγκάσιος πια στη σημερινή πραγματικότητα, «εξωραϊσμός» της βιτρίνας και μόνο, της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην πατρίδα μας.

Ταυτόχρονα η «εκπαιδευτική μεταρρύθμιση» θα επιχειρηθεί απ' τη σημαντικά συρρικνωμένη μετά τις εκλογές Νέα Δημοκρατία και τους θελημένους ή αθέλητους συμμάχους της, να χρησιμοποιηθεί για να τελετωθεί, σ' όνομα μιας κατ' επίφαση και παραπλανητικής δημοκρατικής δήθεν διαδικασίας, ο αποφασιστικός αγώνας των φορέων της εκπαιδευτικής διαδικασίας στον τόπο μας για μια παιδεία σύγχρονη και δημοκρατική ταγμένη στην υπηρεσία του τόπου και του λαού.